

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

Przedmiot	Kontrapunkt	Punkty ECTS	5
Koordynator przedmiotu	mgr Jerzy Zieleniak	Ilość godzin	120
Wydział	Wydział Kompozycji, Dyrygentury, Wokalistyki, Teorii Muzyki i Edukacji Artystycznej	Rodzaj zajęć	wykład/ćwiczenia
Instytut	Kompozycji i Teorii Muzyki	Forma studiów	stacjonarne
Kierunek	Kompozycja, Teoria Muzyki	Profil studiów	ogólnoakademicki
Specjalność	Kompozycja, Teoria Muzyki	Język	polski
Poziom studiów	Studia I stopnia	Status przedmiotu	obowiązkowy

UMIEJSCOWIENIE W PLANIE STUDIÓW (ilość godzin, forma zaliczenia, ECTS)			
Semestr I	30 godzin, kolokwium, 1 ECTS	Semestr II	30 godzin, kolokwium, 1 ECTS
Semestr III	30 godzin, kolokwium, 1 ECTS	Semestr IV	30 godzin, egzamin, 2 ECTS
Semestr V		Semestr VI	
Semestr VII		Semestr VIII	

Prowadzący zajęcia	mgr Jerzy Zieleniak
Cele i założenia przedmiotu	Zajęcia z przedmiotu „Kontrapunkt” mają za zadanie: 1. zapoznanie studentów z pojęciami, formami i gatunkami występującymi w muzyce polifonicznej; 2. zapoznanie studentów z praktycznym stosowaniem technik kontrapunktycznych, w tym również w muzyce współczesnej oraz rozrywkowej i jazzowej; 3. kształcenie umiejętności analizowania wzrokowego i słuchowego utworów polifonicznych; 4. rozbudzenie inwencji twórczej; nauka tworzenia muzyki w oparciu o określone techniki kontrapunktyczne oraz założenia formalne i stylistyczne
Wymagania wstępne	Studenci powinni posiadać umiejętność swobodnego czytania i pisania nut, podstawową znajomość zasad harmonii, wiadomości o formach, stylach i epokach muzycznych

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU	
(Treści programowe należy ująć w zwięzłej formie, bez nadmiernej detalizacji treści kształcenia. Powinno zostać także ukazane stopniowanie poruszanej problematyki - od łatwiejszej do trudniejszej; usunąć niepotrzebne wiersze)	
Semestr I	• Omówienie znaczeń pojęcia „kontrapunkt”. Sztuka kontrapunktyczna w ujęciu historycznym, rola kontrapunktu w muzyce polifonicznej i homofonicznej. • Zasady konstruowania melodii, jej typy i elementy składowe. Zależności interwałowe w melodii. Treść harmoniczna w melodii. Nauka pisania melodii. • Omówienie zasad kontrapunktu w dwugłosie. Treść harmoniczna dwugłosu i zależności interwałowe. • Omówienie gatunków kontrapunktycznych (1/1, 2/1, 3/1 itd.). • Tworzenie konstrukcji dwugłosowych wg zasad kontrapunktu swobodnego. • Omówienie pojęcia imitacji. Tworzenie swobodnych konstrukcji dwugłosowych opartych na imitacji. • mówienie zasad konstrukcji inwencji dwugłosowych (na przykładzie Inwencji J.S.Bacha). Konstruowanie tematu do inwencji. • Tworzenie inwencji dwugłosowej do własnego, zaakceptowanego przez nauczyciela tematu.
Semestr II	• Omówienie zasad tworzenia kontrapunktu trzygłosowego. Wyjaśnienie pojęcia "cantus firmus". Tworzenie swobodnej konstrukcji trzygłosowej w oparciu o "cantus firmus". • Omówienie formy fugi na przykładzie wybranych fug J.S.Bacha. Dux, comes, odpowiedź realna i tonalna. • Pisanie fugi 3 – głosowej na fortepian.
Semestr III	• Omówienie technik kanonicznych. Analiza kanonów z „Wariacji Goldbergowskich” i „Musikalisches Opfer” J.S.Bacha. Głos uzupełniający w kanonie. • Pisanie kanonu dwugłosowego w oktawie (prymie) z głosem uzupełniającym. • Pisanie kanonów dwugłosowych w innym interwale niż oktawa (pryma) z głosem uzupełniającym.
Semestr IV	• Polifonia w muzyce wokalne. Fuga w muzyce wokalne i wokalnie-instrumentalne (przykłady). • Pisanie fugi 4 – głosowej na chór (zespół wokalny) i zespół instrumentalny. • Elementy faktury polifonicznej w muzyce homofonicznej (przykłady). Elementy technik kontrapunktycznych w muzyce rozrywkowej i jazzowej (przykłady). • Przykłady użycia technik kontrapunktycznych w muzyce współczesnej (atonalnej). Serializm. • Pisanie fugi atonalnej lub kanonu na zespół instrumentalny.
Semestr V	•
Semestr VI	•
Semestr VII	•
Semestr VIII	•

	Kod efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ (usunąć niepotrzebne wiersze)	Charakterystyka	
			II stopnia PRK	I stopnia PRK
W	KTM1_W02	dysponuje ogólną wiedzą dotyczącą podstawowych koncepcji, teorii i zasad, ujęć teoretycznych, paradygmatów badawczych oraz pojęć odpowiednich dla sztuki muzycznej w zakresie kompozycji, teorii muzyki i rytmiki, właściwych dla studiowanego kierunku	P6S_WG	P6U_W
	KTM1_W03	posiada świadomość kompleksowej i kontekstualnej natury twórczości muzycznej i jej historycznej zmienności	P6S_WG	P6U_W
	KTM1_W04	posiada uporządkowaną wiedzę o twórczości muzycznej w perspektywie historycznej, stylistycznej i systematycznej, odpowiednią dla studiowanego kierunku	P6S_WG	P6U_W
	KTM1_W05	zna podstawową terminologię muzyczną	P6S_WG	P6U_W
U	KTM1_U01	potrafi kreować i realizować indywidualne koncepcje artystyczne oraz dysponować umiejętnościami niezbędnymi do ich wyrażania	P6S_UW P6S_UU	P6U_U
	KTM1_U05	opanował efektywne techniki ćwiczenia kompetencji warsztatowych, umożliwiające ciągły rozwój poprzez samodzielną pracę	P6S_UU	P6U_U
	KTM1_U06	posiada podstawowe umiejętności w zakresie oceny dzieła muzycznego	P6S_UW P6S_UU	P6U_U
	KTM1_U07	posiada podstawowe umiejętności w zakresie słuchowego rozpoznawania materiału muzycznego, zapamiętywania go i operowania nim	P6S_UW	P6U_U
K	KTM1_K01	jest gotów do gromadzenia, analizowania i interpretowania potrzebnych informacji	P6S_KK	P6U_K

METODY KSZTAŁCENIA

(niepotrzebne usunąć, można dopisać inne metody, jeżeli zachodzi taka konieczność)

wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, rozwiązywanie zadań artystycznych, praca indywidualna, praca z komputerem i programem do edycji nut, prezentacja nagrań audio, analiza zadań realizowanych samodzielnie, praca zdalna

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

(niepotrzebne usunąć, można dopisać inne metody, jeżeli zachodzi taka konieczność)

Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się (należy wpisać te kody, które zostały zweryfikowane wybraną metodą)
Kolokwium/egzamin ustny	KTM1_W02, KTM1_W03, KTM1_W04, KTM1_W05
kontrola przygotowanych projektów (napisanych kompozycji)	KTM1_U01, KTM1_U05, KTM1_U06, KTM1_U07

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

Warunki zaliczenia	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności), osiągnięciem założonych efektów kształcenia w wymiarze minimum 50% oraz realizacją samodzielnie wykonanych zadań.
Warunki egzaminu	Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu oraz prezentacja wszystkich realizowanych w roku prac pisemnych. Warunkiem zdania egzaminu jest osiągnięcie założonych efektów kształcenia w wymiarze minimum 50% oraz sumarycznie pozytywna ocena przedstawionych zadań pisemnych. Ocena wyrażana jest w skali od 1 do 25 pkt. obowiązującej w AM w Poznaniu.

NAKŁAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin	Punkty ECTS
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego (zajęcia dydaktyczne, konsultacje)	120	5
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta (przygotowanie się do: zajęć, kolokwium, egzaminu, prezentacji, koncertu)	130	

Literatura podstawowa

- J.S. Bach, Inwencje dwugłosowe; Wariacje Goldbergowskie; Das Wohltemperierte Klavier; Kunst der Fuge ; Musikalisches Opfer (wydania dowolne)
- Kazimierz Sikorski, Kontrapunkt, Warszawa 1954
- Jan Gawlas, Kontrapunkt, Warszawa 1979

Literatura uzupełniająca

- Christopfer Wolff, Bach. Muzyk i uczony, Warszawa 2012
- Stefan Rieger Glenn Gould czyli sztuka fugi, Gdańsk 2007
- Józef Chomiński, Krystyna Wilkowska-Chomińska; Formy muzyczne; Warszawa 1987

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line (opcjonalnie)

- Strony internetowe z zasobami nutowymi (np. imslp.org) i nagraniami (spotify, youtube)